

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 228/03-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. novembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Banky Slovakia, a. s., so sídlom J. Kráľa 1, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. E. V., Advokátska kancelária V. & P., so sídlom B., v ktorej namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie upraveného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 18/03 z 24. apríla 2003 a čiastočným rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 16 C 366/98-376 z 5. augusta 2002 a porušenie základného práva na zákonného sudcu upraveného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 18/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Banky Slovakia, a. s., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2003 doručená sťažnosť Banky Slovakia, a. s., so sídlom J. Kráľa 1, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. E. V., Advokátska kancelária V. & P., so sídlom B., v ktorej namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie upraveného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 18/03 z 24. apríla 2003 a čiastočným rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „okresný súd“) č. k. 16 C 366/98-376 z 5. augusta 2002 a porušenie základného práva na zákonného sudcu upraveného v čl. 48 ods. 1 ústavy a v čl. 38 ods. 1 Listiny postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 18/03.

Sťažovateľ označil za účastníkov konania krajský súd a okresný súd a za vedľajších účastníkov doc. Ing. J. M., CSc., bytom B. B. (ďalej len „vedľajší účastník 1“), a Ing. O. Š., bytom B. B. (ďalej len „vedľajší účastník 2“).

Napadnutým čiastočným rozsudkom okresný súd rozhodol čiastočne o žalobe o zaplatenie nárokov vyplývajúcich z manželských zmlúv tak, že uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi 1 sumu 2 069 280 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 16. augusta 2000 do zaplatenia a vedľajšiemu účastníkovi 2 sumu 1 797 120 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 16. augusta 2000 do zaplatenia.

Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil výroky čiastočného rozsudku vo veci samej o prisúdení úrokov z omeškania vo výške 17,6 % od 16. augusta 2000 do 31. decembra 2001, pričom v ostatnej časti ohľadom úrokov

z omeškania výroky čiastočného rozsudku okresného súdu zmenil tak, že z prisúdených istín je sťažovateľ povinný zaplatiť vedľajším účastníkom 1 a 2 a úroky z omeškania 15,5 % za obdobie od 1. januára 2002 do 26. apríla 2002 vo výške 16,5 % od 27. apríla 2002 do 31. decembra 2002 a vo výške 13 % od 1. januára 2003 do zaplattenia. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého kópiu na základe výzvy doručil ústavnému súdu.

Podstata porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru podľa argumentácie sťažovateľa obsiahnutej v sťažnosti spočíva v tom, že okresný súd a krajský súd sa nevysporiadali s povinnosťou odôvodniť rozsudky spôsobom ustanoveným v § 157 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ v tejto súvislosti vo všeobecnej rovine uvádza: *„Absencia náležitého, zákonu zodpovedajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia vedie nielen k nepreskúmateľnosti a nepresvedčivosti súdneho rozhodnutia, ale zároveň odporuje zásadám spravodlivého procesu (čl. 36 ods. 1 Listiny, čl. 6 ods. 1 Dohovoru), čo v konečnom dôsledku vedie aj k porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.“* V konkrétnostiach sťažovateľ okresnému súdu predovšetkým vytyka, že sa nevysporiadal *„s právnou povahou vzťahov navrhovateľov k odporcovi vyplývajúcich z uzatvorených manažérskych zmlúv, stanov spoločnosti, štatútu predstavenstva a organizačného poriadku, pričom uvedené dôkazy v odôvodnení rozsudku vôbec neuvádza (opomenuté dôkazy).“* Obdobnú argumentáciu uplatňuje sťažovateľ aj voči napadnutému rozsudku krajského súdu, keď konštatuje: *„Krajský súd bez bližšieho odôvodnenia potvrdzuje nepreskúmateľný záver Okresného súdu v Banskej Bystrici, v zmysle ktorého mal vzťah navrhovateľov k sťažovateľovi povahu obchodnoprávneho vzťahu. Ani Krajský súd neodôvodňuje, ako dospel k uvedenému záveru, z akých dôkazov tento záver vyplýva, ako tieto dôkazy v zmysle § 132 OSP hodnotil...“*

Vo vzťahu k porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 Listiny sťažovateľ opierajúc sa o konštantnú judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 8/94, II. ÚS 15/96, I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99), vo všeobecnej rovine konštatuje, že *„Rešpektovanie princípu zákonného sudcu vyžaduje, aby postupom*

vyplývajúcim z rozvrhu práce bola vec zapísaná do príslušného registra (Co, Cob) a pridelená zákonnému sudcovi/senátu obsadenému zákonnými sudcami pri striktnom rešpektovaní pravidiel jej pridelenia.“.

Vychádzajúc z citovaného právneho východiska sťažovateľ poukazuje na to, že v predmetnom spore, ktorý mal podľa odôvodnenia okresného súdu povahu obchodnoprávneho vzťahu, mal byť tento v súlade s platným rozvrhom práce krajského súdu *„pridelený senátu obsadenému zákonnými sudcami, ktorý prejednával a rozhodoval obchodné veci podľa poradia určeného rozvrhom práce, resp. vzhľadom na spornosť občianskoprávnej/obchodnoprávnej povahy veci mala byť vec zapísaná do príslušného registra pri striktnom rešpektovaní postupu stanoveného pre tento prípad rozvrhom práce.“.*

Sťažovateľ uvádza, že neoddeliteľnou súčasťou platného rozvrhu práce krajského súdu je aj opatrenie predsedu krajského súdu upravujúce pravidlá pridelenia jednotlivých vecí sudcom občianskoprávneho a obchodného úseku na rok 2003, podľa ktorého bodu 7 v prípade sporu, či ide v odvolacom konaní o vec obchodnú (Cob) alebo občianskoprávnu (Co), rozhodne o zapísaní veci predseda krajského súdu po vyjadrení príslušných podpredsedov. Zo skutočnosti, že v danom prípade *„nedošlo k zápisu veci na základe predchádzajúceho rozhodnutia predsedu krajského súdu, pričom napriek obchodnoprávnej povahe vzťahov navrhovateľov k sťažovateľovi konštatovanej samotným krajským súdom bola vec zapísaná do registra Co a v súlade s rozvrhom práce na občianskoprávnom úseku pre rok 2003 pridelená senátu prejednávajúcemu a rozhodujúcemu civilné veci“*, vyvodzuje sťažovateľ záver, že tým *„došlo k porušeniu práva sťažovateľa vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 38 ods. 1 Listiny.“.*

Porušenie základného práva na zákonného sudcu vyvodzuje sťažovateľ aj zo skutočnosti, že po pridelení veci mal vec prejednať a rozhodnúť senát 16 Co v obsadení stanovenom rozvrhom práce, v skutočnosti však senát 16 Co rozhodoval o veci *„v obsadení, v ktorom podľa rozvrhu práce rozhodoval senát č. 17 Co.“.*

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho návrh na ďalšie konanie a vo veci vydal nasledovný nález:

„Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 24. 4. 2003, sp. zn. 16 Co 18/03, ako aj Okresný súd v Banskej Bystrici čiastočným rozsudkom zo dňa 5. 8. 2002, sp. zn. 16 C 366/98-376 porušili právo obchodnej spoločnosti Banka Slovakia, a. s. so sídlom v Banskej bystrici na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Krajský súd v Banskej Bystrici svojim postupom v konaní sp. zn. 16 Co 18/03 porušil právo obchodnej spoločnosti Banka Slovakia, a. s. so sídlom v Banskej Bystrici na neodňateľnosť zákonnému sudcovi garantované čl. 48 ods. 1 Ústavy SR a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. 4. 2003, sp. zn. 16 Co 18/03 a čiastočný rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 05. 08. 2002, sp. zn. 16 C 366/98-376 sa zrušujú.“

Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) bezodkladne po doručení sťažnosti vydal nasledovné uznesenie:

„Vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. 4. 2003, sp. zn. 16 Co 18/03 sa odkladá.“

Návrh na vydanie vyššie citovaného uznesenia sťažovateľ odôvodňuje nasledovne: *„...ak by nebola odložená vykonateľnosť napadnutého rozsudku a došlo by k úhrade súm priznaných navrhovateľom Krajským súdom v Banskej Bystrici, pričom následne by bol sťažovateľ v konaní úspešný, došlo by na strane navrhovateľov k vzniku bezdôvodného obohatenia, pričom sťažovateľ by musel pristúpiť k spätnému vymáhaniu uhradených súm. Takýto postup by bol pre sťažovateľ finančne náročný vzhľadom na celkovú výšku istín*

s príslušenstvom a z toho vyplývajúcich nákladov na úhradu nových súdnych poplatkov ako aj odmeny právneho zástupcu sťažovateľa.“.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

V súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Po doručení sťažnosti ústavný súd vyzval sťažovateľa na predloženie dovolania, ktoré podal proti rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ na jeho výzvu požadované dovolanie doručil ústavnému súdu 22. júla 2003. Podľa zistenia ústavného súdu v tomto čase krajský súd ešte dovolanie nepredložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Dňa 30. septembra 2003 oznámil advokát JUDr. E. V. ukončenie právneho zastupovania sťažovateľa v konaní o sťažnosti pred ústavným súdom z dôvodu odvolania splnomocnenia sťažovateľa na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. V nadväznosti na toto oznámenie ústavný súd vyzval sťažovateľa, aby oznámil do 30 dní od doručenia výzvy, kto ho bude v konaní pred ústavným súdom zastupovať. Lehota na oznámenie uplynula sťažovateľovi 10. novembra 2003, avšak sťažovateľ na výzvy nereagoval. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj na to, že povinné právne zastúpenie v konaní o sťažnosti pred ústavným súdom je podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde obligatórnou náležitosťou podanej sťažnosti, nesplnenie ktorej má v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu za následok odmietnutie sťažnosti podľa § 25

ods. 2 zákona o ústavnom súde, ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2003